

2020-01-07

Kammarrätten i Jönköping

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

2020 -01- 07

Mål nr

Annika Hammarström Lisenmalm

ÖVERKLAGANDE

KLAGANDE:

Genesis Global Ltd
Level 6A, Tagliaferro Business Centre
Gaeity Lane Trig II-Kbira
SLM 1549 Sliema
Malta

OMBUD:

Advokat Peder Oxhammar och jur. kand. Philip Thorell
Baker & McKenzie Advokatbyrå KB
Box 180
101 23 Stockholm

Tel: 08 - 566 177 00
Fax: 08 - 566 177 99
E-post: peder.oxhammar@bakermckenzie.com,
philip.thorell@bakermckenzie.com

MOTPART:

Spelinspektionen
Box 199
645 23 Strängnäs

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE:

Förvaltningsrättens i Linköping dom den 17 december 2019 i mål nr
3296-19

SAKEN:

Varning och sanktionsavgift enligt spellagen (2018:1138)

KAMMARRÄTTEN I JÖNKÖPING

Ink. 2020 -01- 09

målnr. 105-20
aktbil. 1

Som ombud för Genesis Global Ltd ("Genesis") överklagar vi härmed ovan nämnda dom ("Domen") och yrkar och anför enligt nedan. Definitionerna som använts i förvaltningsrätten används även nedan.

Yrkande

1. Genesis yrkar att kammarrätten
  - meddelar prövningstillstånd, och
  - med ändring av Domen, fullt ut bifaller Genesis talan i förvaltningsrätten.

Bakgrund

2. I beslutet daterat den 22 mars 2019 ("Beslutet") tilldelade Spelinspektionen en varning och sanktionsavgift om 4 miljoner kr till Genesis för att inte ha integrerat sin spelardatabas mot Spelpaus under perioden 1 – 9 januari 2019.
3. Genesis överklagade Beslutet och yrkade att förvaltningsrätten skulle bestämma att Genesis istället för en varning skulle tilldelas en anmärkning samt att sanktionsavgiften skulle sättas ner till 0 kr, eller det belopp som förvaltningsrätten bedömde vara skäligt. Förvaltningsrätten biföll delvis Genesis talan genom att minska sanktionsavgiften till 1,5 miljoner kr.
4. Genesis vidhåller sitt yrkande så som det framställts i förvaltningsrätten.

Grunder

Förutsättningarna för att meddela prövningstillstånd är uppfyllda

5. Som kommer utvecklas nedan finns det anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till, och under alla omständigheter går det inte att bedöma riktigheten av slutet utan att prövningstillstånd meddelas.
6. Det är vidare av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

7. Spellagen trädde ikraft den 1 januari 2019. Varken lagen eller dess förarbeten ger någon vägledning om hur allvarligheten av en överträdelse av bestämmelserna om Spelpaus ska graderas, vilket är avgörande för att bedöma om villkoren för att tilldela Genesis en varning är uppfyllda samt för att bestämma beloppet för sanktionsavgiften. Det är uppenbart att lagstiftaren överlämnat till domstolarna att utveckla hur dessa bedömningar ska göras. Eftersom det ännu inte finns någon kammarrättspraxis avseende dessa frågor är det av stor vikt att kammarrätten meddelar prövningstillstånd.
8. Vidare har Spelinspektionen och förvaltningsrätten felaktigt funnit att sanktionsavgiften ska baseras på Genesis uppskattade *bruttoomsättning*. Denna felaktiga tillämpning har stor betydelse i förevarande fall, eftersom den lett till att Genesis tilldelats en högre sanktionsavgift än om Genesis *nettoomsättning* rätteligen hade lagts till grund för beräkningen av sanktionsavgiften. Frågan om vilken "omsättning" som avses med begreppet enligt spellagen är av stor betydelse för samtliga av Spelinspektionens framtida beslut om utdömmande av sanktionsavgift, eftersom inspektionen konsekvent lägger licenshavarnas bruttoomsättning till grund för sin beräkning. Det är därför av stor vikt att kammarrätten korregerar de lägre instansernas felaktiga tillämpning av spellagstiftningen.

Överträdelsens allvarlighetsgrad

9. Som har beskrivits av Genesis i p. 16 i överklagandet i förvaltningsdomstolen ("Första Överklagandet") så finns närmast ingen vägledning om vilka överträdelser som ska betraktas som allvarliga i den mening som avses i spellagen. Det saknas praxis och frågan berörs inte närmare i förarbetena. Som Spelinspektionen korrekt anger i Beslutet så nämns överträdelser av bestämmelserna om spelansvar visserligen som exempel på allvarliga överträdelser i förarbetena, men det uttalandet måste emellertid nyanseras eftersom det av förarbetena även framgår att omständigheter som talar i förmildrande riktning ska beaktas vid bedömningen. I förevarande fall finns flera sådana förmildrande omständigheter.

10. Både Spelinspektionen och förvaltningsrätten har bedömt att omständigheterna att skyldigheten att tillämpa funktionen Spelpaus var ny och att överträdelsen upphörde efter relativt kort tid utgör förmildrande omständigheter, men har ändå bedömt att överträdelsen är allvarlig. Enligt Genesis är redan dessa förmildrande omständigheter tillräckliga för att vid en helhetsbedömning betrakta överträdelsen som icke-allvarlig.

11. Vidare har Genesis i det Första Överklagandet hänvisat till flera andra omständigheter som borde ha beaktats i betydligt förmildrande riktning (bl.a. i p. 28 i Första Överklagandet) men vilka förvaltningsrätten förefaller ha utelämnat helt i sin bedömning, nämligen att:

- Det fanns inget att åtgärda vid tiden för Beslutet. Genesis hade vid den tidpunkten redan gjort de tekniska förändringar som var nödvändiga för integrationen mot Spelpaus.
- Spelinspektionen uppmanade inte att Genesis upphöra med sin licenspliktiga verksamhet i sitt föreläggande den 8 januari, utan uppmanade endast Genesis att komma in med ytterligare information två dagar senare. Genesis tolkade detta som att överträdelsen inte var av så allvarlig natur att den licenspliktiga verksamheten behövde stängas ned för att undvika en varning (detta har utvecklats närmare i punkt 18 – 19 i det Första Överklagandet). Om Spelinspektionen bedömde att överträdelsen var av så pass allvarlig karaktär redan den 8 januari 2019 borde inspektionen ha gett tydligare vägledning till Genesis.
- Genesis återbetalade skyndsamt alla drabbade spelares insättningar för att tillse att bolaget inte fick någon ekonomisk fördel av överträdelsen och för att begränsa potentiell skada (detta har utvecklats närmare i punkt 21 – 22 i det Första Överklagandet). Förvaltningsrätten har inte berört varför denna åtgärd inte skulle anses kunna begränsa den potentiella skadan, och hur det i så fall påverkar bedömningen. Det noteras att samma domstol i ett annat mål

konstaterat att de faktiska och konstaterbara konsekvenserna av en överträdelse ska beaktas vid bedömningen av allvarlighetsgraden och val av åtgärd enligt spellagstiftningen (Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 12 november 2019 i mål 5056-19, s. 13). Det ska också framhållas att Spelinspektionen inte har påvisat några faktiska och konstaterbara konsekvenser av överträdelsen. Tvärtom har inspektionen endast uttryckt sig vagt om konsekvenserna av att självavstängda spelare inte förhindrats att spela. I frånvaro av påvisande av faktiska och konstaterbara konsekvenser av överträdelsen och i ljuset av att insatserna återbetalats borde Spelinspektionen beslutat om en mildare åtgärd.

- Genesis har fullt ut samarbetat med Spelinspektionen genom hela utredningen och Spelinspektionen har inte ifrågasatt att Genesis besvarat alla frågor noggrant och tydligt inom utsatta tidsfrister. Spelinspektionen och förvaltningsrätten har inte beaktat denna omständighet trots att den enligt förarbetena ska tala i mildrande riktning (prop. 2017/18:220, s. 352) (detta har tidigare nämnts i punkt 21 – 22 i det Första Överklagandet).
- Genesis hade inte tidigare varit föremål för sanktionsåtgärder, varningar, anmärkningar eller sanktionsavgifter el. dyl. i Sverige eller något annat land där bolaget bedriver spelverksamhet.

12. Förvaltningsrätten har inte heller beaktat att Spelinspektionen behandlat Genesis på ett icke-likabehandlade sätt genom att i ett beslut mot licenshavaren PAF (som meddelades samma dag som Beslutet) endast tilldela PAF en anmärkning samt en sanktionsavgift som var en femtondel så hög som den som utdelades till Genesis, för en överträdelse som endast skiljde sig från Genesis överträdelse på så sätt att den senare varade under fem gånger så lång tid, d.v.s. 2 respektive 10 dagar (detta har utvecklas vidare i p. 37 – 39 i det Första Överklagandet).

13. När Beslutet meddelades hade Spelinspektionen inte fullgjort sin utredningsplikt, t.ex. med avseende på vilka konsekvenser överträdelsen fått.

Beslutet är därför godtyckligt i många avseenden varför Spelinspektionen borde varit försiktigare och använt en mildare åtgärd än varning i kombination med en mycket hög sanktionsavgift för en överträdelse som endast pågick några dagar, åtgärdades snabbt efter Spelinspektionen påpekande, inte ledde till någon konstaterad skada för spelare samt som upphört långt innan Beslutet meddelades.

Sanktionsavgiften ska baseras på Genesis nettoomsättning

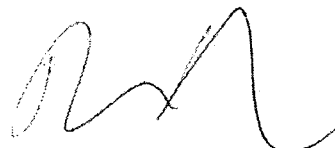
14. Förvaltningsrätten har felaktigt funnit att sanktionsavgiften ska baseras på Genesis uppskattade bruttoomsättning.
15. Det finns ingen definition av vad som avses med "omsättning" i spellagen, som förvaltningsrätten även påpekar på s. 14 i Domen. Spelinspektionen har emellertid i sitt remissvar till utredningen som lades till grund för spellagen anført att omsättningen rimligtvis borde vara den omsättning som ligger till grund för beskattningen, så kallad GGR (d.v.s. nettoomsättningen).
16. Spelinspektionen och förvaltningsrätten har felaktigt tolkat följande uttalande i förarbetena (prop. 2017/17:220, s. 235) som att lagstiftaren motsatt sig denna tolkning och att det således istället skulle vara bruttoomsättningen som avses:

”[...] i likhet med utredningen, och till skillnad från [Spelinspektionen], anser regeringen att beräkningen av sanktionsavgiften ska grunda sig på årsomsättningen”
17. Som Genesis förklarat i p. 17 – 18 i sitt yttrande den 13 juni 2019 kan denna tolkning inte godtas. Delar av förklaringen återupprepas nedan för tydlighets skull.
18. För det första så är tolkningen ologisk eftersom den citerade meningen läst för sig inte klargör vad som avses med begreppet “omsättning” genom att hänvisa till årsomsättningen, vilket förvaltningsrätten även påpekar i Domen, s. 14. Årsomsättningen kan lika väl avse netto- som bruttoomsättningen.

19. Vidare så är hänvisningen till Spelinspektionen uppenbarligen en felhänvisning. Det kan uteslutas att lagstiftaren skulle referera till en del av Spelinspektionens remissvar som inte återgetts i avsnitt 16.10 i förarbetena. Den enda uttalandet i Spelinspektionens remissvar som återges där avser storleken på den maximala sanktionsavgiften (se prop. 2017/18:220 s. 235). Eftersom lagstiftaren instämde i det uttalandet kan det inte vara det som åsyftas med "till skillnad från [Spelinspektionen]". Meningen är vidare omöjlig att förena med det faktum att Spelinspektionen inte på något sätt motsatte sig att sanktionsavgiften skulle baseras på årsomsättningen i sitt remissvar och att utredningen, dvs. SOU 2017:30, inte på något sätt tydliggör att årsomsättningen avser årsbruttoomsättningen. Det kan istället noteras att begreppen "omsättning" och "nettoomsättning" används synonymt flera gånger i utredningen.
20. Den enda logiska slutsatsen som kan dras är därför att hänvisningen till Spelinspektionen är fel. Det förefaller mer logiskt att det istället var Ekobrottsmyndighetens uttalande som åsyftades, om att sanktionsavgiften lämpligen bör kunna beräknas enligt 7 kap 15 § penningtvättslagen – dvs. att avgiften ska baseras på vinsten som gjorts till följd av överträdelsen och inte omsättningen. Meningen skulle alltså då lyda:
- [...] i likhet med utredningen, och till skillnad från Ekobrottsmyndigheten, anser regeringen att beräkningen av sanktionsavgiften ska grunda sig på årsomsättningen.
21. I detta sammanhang kan nämnas att det av förarbetena felaktigt framgår att Ekobrottsmyndigheten ansett att begreppet omsättning bör preciseras, vilket inte kommenterades vidare av lagstiftaren.

Stockholm som ovan

Peder Oxhammar

Philip Thorell